ePublishing

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
NATIONAL DOCUMENTATION CENTRE

Μακεδονικά

Τόμ. 35 (2006)

Η οικογένεια Δουμπιώτη.

Ερατώ Ζέλλιου-Μαστοροκώστα

doi: 10.12681/makedonika.16

Copyright © 2014, Ερατώ Ζέλλιου-Μαστοροκώστα

Άδεια χρήσης Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0.

Βιβλιογραφική αναφορά:

Ζέλλιου-Μαστοροκώστα Ε. (2011). Η οικογένεια Δουμπιώτη. *Μακεδονικά*, *35*, 293–298. https://doi.org/10.12681/makedonika.16

https://epublishing.ekt.gr | **e-Εκδότης:** ΕΚΤ | **Πρόσβαση:** 12/10/2024 09:23:45

Jonville, ἔγραφε σὲ μνημόνιό του τὸ 1744 ὅτι τὸ ἐμπόριο εἶχε σταματήσει, ἀφοῦ οἱ ἔμποροι φοβοῦνταν νὰ φέρουν ἐμπορεύματα ἀπὸ τὸν κίνδυνο μήπως τοὺς τὰ ἁρπάξουν οἱ Τοῦρκοι[17]. Αὐτὴν τὴν ἐποχὴ μάλιστα σημειώθηκαν πολλοὶ ἐξισλαμισμοὶ στὴ Μακεδονία[18]. Καὶ αὐτὸ συνεχίσθηκε καὶ τὶς ἑπόμενες δεκαετίες σύμφωνα μὲ τὶς ἀναφορὲς Γάλλων καὶ Βενετῶν προξένων τῆς Θεσσαλονίκης[19].

Οἱ παραπάνω πληροφορίες προέρχονται, ὡς ἐλέχθη, ἀπὸ τὰ γαλλικὰ ἀρχεῖα καὶ δεικνύουν τὰ κοινὰ πάθη Ἑλλήνων καὶ Σέρβων, πρὸς τοὺς ὁποίους οἱ Ἕλληνες ἔτρεφαν μεγάλη συμπάθεια, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὶς ἀναφορὲς τῶν Γάλλων προξένων Θεσσαλονίκης ποὺ μιλοῦσαν γιὰ delirio (!) τῶν Θεσσαλονικέων, ὅταν πληροφοροῦνταν γιὰ τὶς σερβικὲς ἐπαναστάσεις, τοῦ 1805 γιὰ παράδειγμα[20].

Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης ΑΘ. Ε. ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΔΟΥΜΠΙΩΤΗ

Μία οἰκογένεια ἡ ὁποία προσέφερε τά μέγιστα γιά τήν ἀπελευθέρωση τῆς Ἑλλάδος ἀπό τόν τουρκικό ζυγό εἶναι ἡ οἰκογένεια Δουμπιώτη ἀπό τά Δουμπιά[1] Χαλκιδικῆς. Τήν ἐποχή τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 ἀρχηγός τῆς οἰκογένειας Δουμπιώτη ἦταν ὁ Κωνσταντῖνος, υἱός τοῦ Θεοφίλου, σούμπασης (ἐπόπτης τῶν μουχτάρηδων) τῶν Μαντεμοχωρίων καί εἰσπράκτορας τῶν φόρων τῶν πλουσίων αὐτῶν χωριῶν, στά ὁποῖα ἡ κατεργασία τοῦ σιδήρου καί ἀργύρου ἀπέφερε πολλά κέρδη. Ὁ Κωνσταντῖνος γεννήθηκε γύρω στά 1790 καί πιθανόν νά μυήθηκε στή Φιλική Ἑταιρεία ἀπό τόν Ἐμμανουήλ Παπᾶ. Ὀλίγες ἡμέρες μετά τήν ἐπανάσταση τοῦ Πολυγύρου (17 Μαΐου 1821) μέ τόν Ἀναστάσιο Χιμευτό ἐπαναστάτησαν τά Μαντεμοχώρια. Ὁ Ἐμμ. Παπᾶς τοποθέτησε τόν Κωνσταντῖνο καί τόν ἀδελφό του Βασιλικό (Βασίλειο) Δουμπιώτη ὑπαρχηγούς στό σῶμα τοῦ Στάμου Χάψα. Στό ἄλλο, ἀπό τά δύο σώματα πού δημιούργησε, ἔγινε ἀρχηγός ὁ ἴδιος. Μόλις ἄρχισε ἡ ἐπανάσταση, στήν ὁποίαν συμμε-

---

17. Svoronos, *Salonique et Cavalla*, *ὅ.π.*, σ. 123: *De Jonville, Mémoire sur le commerce des Français et des protegés de France à Salonique du 10 mai 1744: «La vente des draps se fait difficilement dans les temps de guerre des Turcs contre les Allemands. C'est ce que l'on a vu dans la dernière. La raison est que les Grecs et les Juifs de craint de n'inspirer aux soldats turcs qui passent sur leurs terres l'avidité du pillage. D'ailleurs, y ayant tout à craindre dans ces temps là pour les voitures, les marchands n'osent entreprendre de faire des envois aux lieux où ils sont accoutumés de débiter cette marchandise».*

18. Ὁ πρόξενος Thomas ἔγραφε τὴν 31 Μαρτίου 1738 γι' αὐτοὺς τοὺς ἐξισλαμισμένους μεταξὺ ἄλλων: *il y a peu de jours depuis un mois, qu'il n'y en ait quelqu'un qui apostasie*· Svoronos, *Salonique et Cavalla*, *ὅ.π.*, σ. 27 καὶ ὁ ἴδιος, *Le commerce*, *ὅ.π.*, σ. 49 (n° 368).

19. Κ. Δ. Μέρτζιος, *Μνημεῖα Μακεδονικῆς Ἱστορίας*, ἔκδ. Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 1947, σ. 440: *27 Φεβρουαρίου 1788... ἀπὸ τὴν Νύσσαν ἕως τὰς Σέρρας οἱ δρόμοι εἶναι γεμᾶτοι ἀπὸ δέματα βάμβακος, ροῦχα τῆς Λειψίας καὶ ἀπὸ σακκιὰ καφὲ ἀπὸ τὰ καραβάνια, ποὺ ἐπηγαινοέρχοντο μεταξὺ Σεμλίνου καὶ Σερρῶν. Τὰ ζῶα ποὺ τὰ μετέφεραν τὰ ἅρπασαν οἱ Τοῦρκοι τῶν πέριξ μερῶν ἀπὸ τοὺς ἀγωγιᾶτες καὶ ἔφυγαν μαζὶ μὲ τὰς οἰκογενείας των...*

20. Αθ. Ε. Καραθανάσης, *1800-1825, Ἡ Θεσσαλονίκη καὶ ἡ Μακεδονία ἐν μέσῳ θυέλλης*, ἔκδ. Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 1996, σσ. 7, 9, 10.

1. Ἡ ἀρχική ὀνομασία Τυμβιά, ἐπειδή βρέθηκαν ἀρχαῖοι τύμβοι.

τεῖχαν καί οἱ ἄλλοι ἀδελφοί Δουμπιώτη, ὁ Ἀστέριος (Στέργιος), φημιζόμενος γιά τό κάλλος του, καί ὁ Νικόλαος, ἔστειλαν τίς οἰκογένειές τους στή Γλῶσσα Σκοπέλου.

Οἱ Δουμπιῶτες, μετά τήν καταστολή τῆς ἐπαναστάσεως στή Χαλκιδική στίς 30 Ὀκτωβρίου 1821 (π.ἡμ.), κατά τήν παράδοση μετέβησαν στή Νάουσα καί ἔπεισαν τούς ἐκεῖ ὁπλαρχηγούς νά ἐπαναστατήσουν. Στή συνέχεια ἀγωνίσθηκαν στίς μάχες τοῦ Ὀλύμπου καί τῆς Ζαγορᾶς, ἐνῶ τά μέλη τῆς πολυμελοῦς καί πλούσιας αὐτῆς οἰκογενέειας, πού παρέμειναν στή Χαλκιδική, ἐγκατέλειψαν τό χωριό τους καί ἐγκαταστάθηκαν στόν ὅρμο Ἀγνῶντα τῆς Σκοπέλου, ὅπου ἔκτισαν Πύργο, τό γνωστό *κάστρο Δουμπιώτη*[2]. Οἱ Τοῦρκοι ἔκαψαν[3] καί τά Δουμπιά τό 1821, ἐπειδή ἦταν ἡ πατρίδα τῶν ὁπλαρχηγῶν Ἀστερίου Τσ(ι)αράπα[4] καί Κωνσταντίνου Πλιάκου, καί ἡ τοπική παράδοση ἀναφέρει ὅτι τό πραγματικό ἐπώνυμο τῆς οἰκογένειας Δουμπιώτη ἦταν Τσ(ι)αράπα ἤ Πλιάκου. Κατόπιν τό χωριό ἔγινε τσιφλίκι κάποιου ἀγᾶ, ἀλλά τό 1850 ἐξαγοράσθηκε ἀπό ὅσους κατοίκους ἐπέστρεψαν μετά τήν καταστολή τῆς ἐπαναστάσεως –τό ἔγγραφο ὅμως τῆς ἐξαγορᾶς (πωλητήριο τοῦ τσιφλικιοῦ) ἔχει ὑπογραφεῖ τό 1853– καί τό 1852 ἐπισκεύασαν ἐκ βάθρων τόν ναό τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, τόν ὁποῖο εἶχαν καταστρέψει οἱ Τοῦρκοι τό 1821.

Ἀπό τόν ὅρμο Ἀγνῶντα ἔκαναν ἐπιδρομές μέ καράβια στίς ἀκτές τῆς Μακεδονίας γιά νά πλήξουν τουρκικούς στόχους, ἀλλά καί γιά πειρατεία. Σέ μία τέτοια ἐπιδρομή σκοτώθηκε ὁ Ἀστέριος (Στέργιος) Δουμπιώτης. Κατά τόν στρατηγό Νικόλαο Ἰ. Δουμπιώτη[5] σκοτώθηκε σέ μία ἀπό τίς μάχες πού ἔδωσαν οἱ Δουμπιῶτες καθώς πήγαιναν ἀπό τή Χαλκιδική στή Νάουσα. Ἡ οἰκογένεια Δουμπιώτη κατά τήν ἐπανάσταση ἔχασε πολλά μέλη της, μεταξύ τῶν ὁποίων τόν Γεώργιο, τόν Χαρίτωνα καί πολλές γυναῖκες, οἱ ὁποῖες σφαγιάσθηκαν ἀπό τούς Τούρκους σέ μία ἐνέδρα.

Ὁ ἀρχηγός τῆς οἰκογενείας *Κωνσταντῖνος* εἶχε συγκροτήσει σῶμα 200 ἀνδρῶν. Μετά τήν καταστολή τῆς ἐπαναστάσεως καί στή Νάουσα καί τόν Ὄλυμπο μέ τόν Ἀναστάσιο Καρατάσο, τοῦ ὁποίου ἦταν συνεργάτης, βοήθησαν τόν Γεώργιο Καραϊσκάκη στήν ἐκκαθάριση τῶν Ἀγράφων ἀπό τά τουρκικά ἀποσπάσματα. Στίς 19 Ἰουνίου 1823 ὁ *Γραμματεύς τῆς Ἐπικρατείας* Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος ἔστειλε ἐπιστολές πρός τούς Θεσσαλομακεδόνες ὁπλαρχηγούς, στόν καθένα χωριστά, μεταξύ τῶν ὁποίων καί στόν Κωνστ. Δουμπιώτη[6], ὁ ὁποῖος ἔλαβε μέρος καί τά ἑπόμενα ἔτη σέ πολλές μάχες στή Ν. Ἑλλάδα μέ τόν Ἀναστ. Καρατάσο, τόν Ἀγγελή Γάτσο, τόν Νικόλαο Κριεζώτη κ.ἄ. καί τραυματίσθηκε πολλές φορές.

Ἡ μεγάλη προσφορά του πρός τήν πατρίδα ἀποδεικνύεται καί ἀπό τά παρακάτω ἔγγραφα:

ἀρ. 1181 ἡ Διοικητικὴ ἐπιτροπὴ

Πρὸς τοὺς Ἐπιστατοδημογέροντας τῆς Νήσου Σκοπέλου ἔλαβεν ἡ Διοίκηση τὴν ἀπὸ 24 τοῦ παρελθόντος Μαΐου ἀναφοράν σας καὶ τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα περὶ τοῦ νὰ

---

2. Ἐρ. Ζέλλιου-Μαστοροκώστα, *Χαλκιδική: Ἐπαναστάσεις κατὰ τὴν τουρκοκρατία-Μακεδονικὸς Ἀγῶνας,* Μαίανδρος, Θεσσαλονίκη 1966, σ. 67.

3. Ἰ. Κ. Βασδραβέλλης, *Οἱ Μακεδόνες εἰς τοὺς ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνας 1796-1832*, Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 1950, σσ. 101, 319.

4. Δ. Ε. Μουστάκας, «Δουμπιά», *Μεγάλη Ἑλληνική Ἐγκυκλοπαίδεια*, τ. Θ΄, σ. 520.

5. Ζέλλιου-Μαστοροκώστα, *ὅ.π.*

6. Ἀπ. Βακαλόπουλος, *Ἱστορία τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ*, τ. 6, Χ.Ε., Θεσσαλονίκη 1982, σ. 529.

διορισθῇ ὁ στρατηγὸς Δουμπιώτης Πολιτάρχης τῆς νήσου σας πρὸς κατάπαυσιν τῶν ἀταξιῶν τῶν στρατιωτῶν καὶ συμπολιτῶν σας ἐγνώσθησαν ὅθεν καὶ ἰδεάζεσθε ὅτι οἱ πολιτάρχαι πρὸ πολλοῦ κατηργήθησαν καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μείνῃ ὁ στρατ. Δουμπιώτης πολιτάρχης εἰς τὴν Νῆσον σας, ἐπειδὴ ἐδιορίσθη νὰ ἐκστρατεύσῃ καὶ αὐτὸς καὶ ὅσοι ἄλλοι δύνανται νὰ φέρωσι ὅπλα κατὰ τοῦ ἐχθροῦ κατὰ τὴν παροῦσαν κρίσιμον περίστασιν, διὰ τοῦτο ἡ διατήρησις τῆς εὐταξίας ἀφιεροῦται εἰς τὴν εὐγένιάν σας καὶ προτρέπεσθε νὰ παρακινήσητε ὅλαις δυνάμεσί τους ὅσοι ἠμποροῦν νὰ φέρωσι ὅπλα νὰ ἐκστρατεύσωσιν ὅσον τάχος κατὰ τῶν ἐχθρῶν, ἐπειδὴ ἡ περίστασις εἶναι κρίσιμος, ὡς εἴρηται, καὶ ἀπαιτεῖται ὅλων τῶν ὁμογενῶν ἡ σύμπραξις καὶ συνδρομὴ εἰς καταπολέμησιν τοῦ ἐχθροῦ τῆς πατρίδος καὶ τῆς πίστεως.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 11η Ἰουνίου 1826[7]

Τό 1825, μετά ἀπό εἰσήγηση τοῦ Ἰωάννη Κωλέττη, τιμήθηκε μέ τόν βαθμό τοῦ στρατηγοῦ, ὁ Καποδίστριας τοῦ ἔδωσε τόν βαθμό τοῦ χιλιάρχου[8] καί ἐπί Ὄθωνος, ὁ ὁποῖος τόν ἐκτιμοῦσε γιά τή μεγάλη προσφορά του στήν πατρίδα, ἀποστρατεύθηκε μέ τόν βαθμό τοῦ ταγματάρχη, ἐπειδή συμμετεῖχε σέ ὁρισμένα γεγονότα κυρίως κατά τῆς ἀντιβασιλείας[9]. Πέθανε στή Χαλκίδα πρίν τό 1865, καί ἄφησε τή γυναῖκα του Σουλτάνα καί τίς τρεῖς θυγατέρες του σέ μεγάλη ἔνδεια, ἀφοῦ κατά τή διάρκεια τοῦ ἀγῶνα τῆς ἀνεξαρτησίας ξόδεψε τουλάχιστο 10.274 γρόσια ἀπό τήν προσωπική του περιουσία, ἀλλά καί ἐξαιτίας τῶν ἀγωγῶν καί ἀποζημιώσεων γιά τήν πειρατική δράση του. Γι' αὐτό ἡ γυναίκα του στίς 24 Μαΐου 1865 ἔστειλε ἀπό τή Χαλκίδα ἔγγραφο «*Πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν κατὰ τὸν Ἱερὸν Ἀγῶνα ἐκδούλευσιν Σεβ. Ἐπιτροπείας*»[10] μέ τό ὁποῖο αἰτεῖται χρήματα ἤ ἐθνική γῆ, ἐπειδή δέν ἔλαβε ποτέ νόμιμη σύνταξη ἤ περίθαλψη.

Ὁ Βασιλικός (Βασίλειος) ὑπηρέτησε ἐπίσης καθ' ὅλο τόν ἀγῶνα, ἔλαβε μέρος σέ πολλές μάχες καί στή Ν. Ἑλλάδα, γι' αὐτό τό 1825 ἔλαβε τόν βαθμό τοῦ χιλιάρχου:

---

7. Γ.Α.Κ. Γεν. Γραμ., φάκ. 187.

8. Γ.Α.Κ. Ὑπ. Δικαιοσύνης, φάκ. 29:

Ἐπειδὴ καὶ ἡ Νῆσος μας δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὑποφέρει τὰς καθημερινὰς ἀταξίας καὶ καταχρήσεις τῶν στρατιωτῶν καὶ ἐπειδὴ μόνη ἡ Καγκελαρία Σκοπέλου δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἰσάξῃ τὴν κοινὴν εὐταξίαν καὶ ἡσυχίαν ὅλων τῶν κατοίκων ἐντόπιων καὶ ξένων, ἄνευ τῆς ὑπερασπίσεως ἑνὸς Στρατηγοῦ τῆς Ἑλλ. Διοικήσεως. Ἐπειδὴ ὁ Γενναιότατος Στρατηγὸς Κ. Κων. Δουμπιώτης ἐξ ἀρχῆς τοῦ ἱεροῦ τούτου πολέμου κατέφυγε εἰς τὴν νῆσον μας καὶ ἔζησε τιμίως ὑπερασπιζόμενος τὰ δίκαια τῆς Πατρίδος μας, ζητοῦμεν παρὰ τῆς γενναιότητός του τὴν ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων τῆς τοπικῆς ἡμῶν Καγκελαρίας ἵνα, ὅστις εἴτε ἐντόπιος εἴτε ξένος εἴτε στρατιώτης ἤθελε παρακούσει τὰς διαταγὰς τῆς αὐτῆς Καγκελαρίας καὶ ἤθελε κάμει καταχρήσεις καὶ ἀταξίας, ὁ τοιοῦτος νὰ παιδεύεται καὶ περὶ τούτου δίδει τὸν ἀδελφό του Κ. Βασιλικὸν διὰ νὰ παρευρίσκεται εἰς τὴν Καγκελαρίαν καὶ νὰ ἐκτελεῖ τὰς παρὰ τῶν ἐπιστατοδημογερόντων θεωρουμένας ὑποθέσεις καὶ περὶ ταύτης τῆς Ἐκτελεστικῆς δυνάμεως νὰ μὴ ζητεῖ ὁ στρατηγὸς Κων. Δουμπιώτης παρὰ τῆς τοπικῆς Καγκελαρίας οὔτε ὀβολόν, ἐκτὸς τοῦ διορισμένου Μηνιαίως Κ. Βασιλικοῦ μετὰ τῶν ἀναγκαίων στρατιωτῶν. Διὸ γέγονε τὸ παρὸν κοινοσφράγιστον ἡμῶν γράμμα καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τῆς Γενναιότητός του εἰς ἔνδειξιν.

Τῇ 29η Ἰουνίου 1826 ἐν Σκοπέλῳ

Τ.Σ. Οἱ Πρόκριτοι καὶ ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Νήσου Σκοπέλου.

9. Ε.Β.Ε / Τ.Χ.Ο., *Ἀρχεῖο Ἀγωνιστῶν*, Κ. 51, φάκ. 31, ἀρ. ἐγγρ. 26386· ὁ Γ. Χ. Χιονίδης, «Οἱ εἰς τὰ μητρῷα τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 1821 ἀναγραφόμενοι Μακεδόνες», *Μακεδονικά* 12 (1972), γράφει ὅτι τό 1830 ἔγινε πεντακοσίαρχος.

10. Ε.Β.Ε. / Τ.Χ.Ο., *Ἀρχεῖο Ἀγωνιστῶν*, Κ. 51, φάκ. 31, ἀρ. ἐγγρ. 26386, 26387, 26388, 26389.

Περίοδος 7 *Προσωρινή Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος*
τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Πολεμικοῦ
ἀριθμ. 4699 *2370* *Πρός τόν κύριον Βασιλικόν Δουμπιώτην,*

Ἡ Σεβ. Διοίκησης διὰ τὰς πολλὰς περὶ τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις σου, δι' ἐπιταγῆς αὐτῆς ὑπ' ἀριθ. 5490 σέ προβιβάζει εἰς τὸν βαθμὸν τῆς χιλιαρχίας. Τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο ἐνῷ σοὶ δίδει τὴν ἀγαθὴν ταύτην ἀγγελίαν, σοὶ ἐγκλείει ἀντίγραφον τῆς ῥηθείσης ἐπιταγῆς, βέβαιον ὅτι περί ἡ ἐκ μέρους τῆς Διοικήσεως τιμὴ αὕτη θέλει ἐξάψη εἰς τὴν καρδίαν σου νέον ὑπὲρ τῆς πατρίδος ζῆλον εἰς περισσότερας ἐκδουλεύσεις.

Τὸ παρὸν ἐπέχει τύπον Διπλώματος, δι' οὗ θέλουν σέ γνωρίζει τοιοῦτοι ἅπαντες οἱ ἀρχηγοὶ τῶν πολιτικῶν καί πολεμικῶν τῆς ἑλληνικῆς ἐπικρατείας, ἕως οὗ σοὶ δοθῇ ἐν τάξει τὸ καθ' αὐτὸ εἰς καιρὸν ἁρμοδιότερον.

Τῇ 26η Μαρτίου 1825 *Ὁ Ὑπουργὸς τοῦ Πολέμου*
Ἐν Ναυπλίῳ *Ἀδάμ Δούκας*
Ὁ Γενικός Γραμματεύς
Δημ. Τομαρᾶς[11]

Προικοδοτήθηκε[12] ἀπό τό ἑλληνικό κράτος ἀνθυπολοχαγός καί πέθανε πιθανόν στή Νέα Πέλλα Ἀταλάντης, ἄγνωστο[13] πότε. Μία ὅμως αἴτηση τῆς χήρας αὐτοῦ Μαρίας μέ ἡμερομηνία 7.6.1865, μέ τήν ὁποία αἰτεῖται σύνταξη, ἀναφέρει ὅτι ἀπεβίωσε τό 1853 καί ἄφησε τέσσερα ὀρφανά, τόν Θωμᾶ, τήν Εὐαγγελίτσα, τήν Αἰκατερίνη καί τή Μαλαμάτω.

Καί ὁ *Νικόλαος*[14] ἀγωνίσθηκε καθ' ὅλη τή διάρκεια τῆς ἐπαναστάσεως καί διετέλεσε ὕπαρχος στή χιλιαρχία τοῦ Τσάμη Καρατάσου. Μετά τήν ἀπελευθέρωση ἐγκαταστάθηκε στή Νέα Πέλλα Ἀταλάντης, ὅπου πέθανε πρίν τήν 20ή Αὐγούστου 1865, ἡμερομηνία τῆς αἰτήσεως[15] τῆς συζύγου του Τριγώνας, μέ τήν ὁποία αἰτεῖται ἀποζημίωση γιά τήν προσφορά τοῦ συζύγου της στήν πατρίδα. Καί ὁ δήμαρχος Νέας Πέλλας βεβαιώνει γιά τήν πενία τῆς 65 ἐτῶν συζύγου καί τῆς 25 ἐτῶν θυγατέρας τοῦ Νικολάου Δουμπιώτη.

Ὁ Ἐμμανουήλ[16] Δουμπιώτης τοῦ Βασιλικοῦ (Βασιλείου) ἀναφέρεται στά ἀρχεῖα τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, ἀλλά δέν ἔχουμε ἄλλες πληροφορίες. Μετά τήν ἀπελευθέρωση ἐγκαταστάθηκε στή Νέα Πέλλα Ἀταλάντης.

Ὁ Ἰωάννης[17] Δουμπιώτης ἦταν υἱός τοῦ Νικολάου. Νεότατος στήν ἐπανάσταση του 1821 πολέμησε στίς Σποράδες, τήν Εὔβοια καί τήν Ἀττική. Τό 1854 ἔλαβε μέρος μέ τόν Τσάμη Καρατάσο[18] στήν ἐπανάσταση στή Χαλκιδική, ἀλλά τό σῶμα του φό-

---

11. Βλ. *ὅ.π.* (σημ. 10) φάκ. 29, ἀρ. ἐγγρ. 26393.
12. Χιονίδης, *ὅ.π.*, σ. 41.
13. Βλ. *ὅ.π.* (σημ. 10) φάκ. 29, 26390, 26391, 26392, 26394.
14. Βλ. *ὅ.π.* (σημ. 12) ὁ Χιονίδης γράφει: *Δουμπιώτης Δ. Νικόλαος*, δηλαδή δέν τόν ἀνέφερει ὡς υἱό τοῦ Θεοφίλου.
15. Βλ. *ὅ.π.* (σημ. 10) φάκ. 32, ἀρ. ἐγγρ. 26381, 26382.
16. Βλ. *ὅ.π.* (σημ. 12), φάκ. 30, ἀρ. ἐγγρ. 26383, 26384, 26385.
17. Γ. Δ. Κορομηλᾶς, «Δουμπιώτης», *Μεγάλη Ἑλληνική Ἐγκυκλοπαίδεια*, τ. Θ΄, σ. 520.
18. Βλ. Ζέλλιου-Μαστοροκώστα, *ὅ.π.*, σ. 45.

νευσε ἀπό παρεξήγηση Ἄγγλο ναύτη, φυλακίσθηκε στίς φυλακές τοῦ Μεντρεσέ καί πέθανε τό 1882.

Ὁ Κοσμᾶς[19] Δουμπιώτης ἦταν υἱός τοῦ Ἀστερίου (Στέργιου). Γεννήθηκε τό 1820 ἤ ὀλίγο ἀργότερα. Κατατάχθηκε στόν στρατό σέ ἡλικία 16 ἐτῶν καί ἔγινε ἀξιωματικός τοῦ πεζικοῦ. Ἡ Μακεδονική Ἐπιτροπή τόν διόρισε *ἀρχηγόν τῆς εἰς Ὄλυμπον στρατείας*[20] τήν 1η Φεβρουαρίου 1878. Ἀποβιβάσθηκε μέ τό σῶμα του τή νύκτα τῆς 15ης πρός 16ης Φεβρουαρίου στή θέση Πλάκα Λιτοχώρου καί ἡ ἐπανάσταση τοῦ 1878 ἄρχισε[21], ἀλλά σύντομα ἡ ελληνική κυβέρνηση ἔδωσε ἐντολή στούς ἐπαναστάτες νά δεχθοῦν τήν ἀνακωχή. Στήν Ἀθήνα ἐπέστρεψε στίς 3 Μαΐου τοῦ ἰδίου ἔτους. Τό 1885 ὡς διοικητής τάγματος Εὐζώνων διακρίθηκε στίς συγκρούσεις τῆς 7ης καί 8ης Μαΐου μέ τούς Τούρκους στή Θεσσαλία. Ἀποστρατεύθηκε μέ τόν βαθμό τοῦ συνταγματάρχη τό 1896. Τό 1908-1910 ἦταν Πρόεδρος τοῦ Παμμακεδονικοῦ Συλλόγου τῶν Ἀθηνῶν, πού ἀγωνιζόταν γιά τήν ἀπελευθέρωση ὅλης τῆς Μακεδονίας. Ἔμεινε ἄγαμος καί πέθανε στίς 24 Μαΐου 1922 στή Νέα Πέλλα Ἀταλάντης.

Ὁ Νικόλαος[22] Δουμπιώτης ἦταν υἱός τοῦ Ἰωάννου. Γεννήθηκε τό 1866 στήν Ἀταλάντη. Ἔλαβε μέρος στόν πόλεμο τοῦ 1897 ὡς ἀνθυπολοχαγός τοῦ 4ου συντάγματος πεζικοῦ. Τόν Μάϊο τοῦ 1907 πέρασε στή Μακεδονία καί ἀνέλαβε τήν ἀρχηγία ἐθελοντικοῦ σώματος 76 ἀνδρῶν. Μετά τή δολοφονία τοῦ Τέλλου Ἀγαπηνοῦ (καπετάν Ἄγρα) ἔγινε ἀρχηγός τῶν σωμάτων τῆς περιοχῆς Βερμίου, δηλαδή ἀντικατέστησε τόν καπετάν Ἄγρα. *Εἰς τὸ σῶμα Βερμίου... ὑπηρέτησαν... Δουμπιώτης Νικόλαος, λοχαγὸς πεζικοῦ (καπετὰν Ἀμύντας)... ὑπηρέτησεν καὶ ὡς ἀρχηγὸς σώματος Ναούσης... ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1907 μέχρις Ὀκτωβρίου ἰδίου 1907*[23], γράφει ὁ Δ. Κάκκαβος στά *Ἀπομνημονεύματά* του. Συγκρούσθηκε ἐπανειλημμένως μέ δύο κυρίως συμμορίες Βουλγάρων πού ταλαιπωροῦσαν τούς ντόπιους, ἀποκατέστησε τήν τάξη στήν περιοχή καί ἀνύψωσε τό ἠθικό τῶν Ἑλλήνων. Στούς Βαλκανικούς πολέμους ἔλαβε μέρος ὡς ταγματάρχης. Ἀποστρατεύθηκε τό 1923. Σύζυγός του ἦταν ἡ κόρη τοῦ ποιητῆ Γεωργίου Σουρῆ Μυρτώ. Πέθανε τό 1951.

Ὁ Δημήτριος[24] Δουμπιώτης ὑπηρέτησε στόν Μακεδόνικό Ἀγῶνα ὡς πράκτορας Α΄ τάξεως. Ἦταν στρατιωτικός ἰατρός καί μέ τόν βαθμό τοῦ ὑπιάτρου τό 1908 διηύθυνε τό ἑλληνικό κέντρο στήν Καστοριά.

Ὁ Ἰωάννης Δουμπιώτης ἦταν υἱός τοῦ Νικολάου (καπετάν Ἀμύντα). Σπούδασε νομικά καί σκοτώθηκε στήν Β. Ἤπειρο στόν ἑλληνοϊταλικό πόλεμο τοῦ 1940.

Στήν οἰκογένεια Δουμπιώτη[25] πρέπει νά ἐντάξουμε καί τόν *Ἀθανάσιο Τζάκα*, ἀνεψιό τοῦ Κωνσταντίνου Δουμπιώτη, ὁ ὁποῖος ἔλαβε μέρος στή μάχη στό Τρίκερι, στό Νεόκαστρο (Πύλο) τῆς Πελοποννήσου ἐναντίον τοῦ Ἰμπραήμ, στόν Πειραιά κατά

---

19. Βλ. *ὅ.π.*, σσ. 63-74.

20. Ἰ. Νοτάρη (ἐπιμ.), *Ἀρχεῖον Στεφάνου Νικ. Δραγούμη. Ἀνέκδοτα ἔγγραφα γιὰ τὴν ἐπανάσταση τοῦ 1878 στὴν Μακεδονία*, Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 1966, σ. 58, ἀρ. 2.

21. Βλ. *ὅ.π.*, σσ. 64-65, ἀρ. 9.

22. Βλ. Ζέλλιου-Μαστοροκώστα, *ὅ.π.*, σσ. 112, 113.

23. Δ. Κάκκαβος, *Ἀπομνημονεύματα. Μακεδονικὸς Ἀγών*, Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 1972, σ. 111, 173.

24. Ἀρχ. Ὑπ. Ἐξ., φ. 1908, ΑΑΚ/ΣΤ΄, Ζ΄, ἐπιστολές μέ ἡμερ. 27.10.1908, 11.11.1908. (Ἀντίγραφο ἀπό το Κ.Ε.Μ.Ι.Τ τοῦ Μουσείου Μακεδονικοῦ Ἀγώνα).

25. Εὐχαριστῶ τόν κ. Παπαοικονόμου Νικόλαο, γραμματέα τοῦ δημοτ. διαμερίσματος Δουμπιῶν, γιά τά στοιχεῖα πού μοῦ ἔδωσε γιά τήν οἰκογένεια Δουμπιώτη.

τοῦ Κιουταχῆ. Στά ἀρχεῖα τῶν ἀγωνιστῶν ἀναφέρεται ὡς ὑπαξιωματικός Β΄ τάξεως. Μετά τήν ἀπελευθέρωση τῆς Ν. Ἑλλάδος πρέπει νά ἔμεινε στή Σκόπελο.

Αὐτοί εἶναι ὀλίγοι ἀπό τούς Χαλκιδικεῖς πού ἀγωνίσθηκαν *γιά τοῦ Χριστοῦ τήν πίστη τήν ἁγία καί τῆς πατρίδος τήν ἐλευθερία.*

ΕΡΑΤΩ ΖΕΛΛΙΟΥ-ΜΑΣΤΟΡΟΚΩΣΤΑ